

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 370

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 31 maart 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Preventieadviseurs onderwijs - Bevoegdheid inzake inrichting speelplaatsen

Speelplaatsen van Vlaamse scholen zijn meestal grijs, saai, verhard. Ze worden ook steeds kleiner, omdat scholen voller komen te zitten, en er vaak klaslokalen worden bijgebouwd. Speelruimte op school is nochtans belangrijker dan ooit, want veel ouders brengen en halen hun kinderen tegenwoordig met de wagen, laten hun kinderen niet meer op de openbare weg spelen omwille van het drukke verkeer of andere mogelijke gevaren.

Toch is er relatief weinig aandacht voor de speelplaats, en hoe die in te richten. Een groene en avontuurlijke buitenspeelruimte, met zandheuvels, klimbomen, noem maar op, heeft nochtans allerlei positieve effecten. Gevarieerde speelkansen, contact met de natuur, minder verveling, en dus minder negatief gedrag zoals pesten, dat bewijzen diverse studies, en ook de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad) en het Kinderrechtencommissariaat nemen dit op in hun adviezen.

De veiligheid van onze kinderen gaat boven alles, en dat scholen daar maximaal rekening mee houden, is vanzelfsprekend. Maar de focus op veiligheid mag niet verlamrend werken. Als het gaat over het inrichten van een speelplaats zou men een risicoanalyse moeten maken, en speelwaarde afwegen tegenover aanvaardbare risico's, in plaats van meteen alles te verbieden wat iets creatiever is dan de gecertificeerde speeltoestellen. Dit is nog al te vaak het geval.

Er heerst een soort terughoudendheid van veel scholen, omdat de idee leeft dat de veiligheidsnormen zeer steng zijn. En dan is het vaak makkelijker om te kiezen voor een grote grijze speelplaats zonder avontuur, om zeker geen risico te nemen. Het probleem zijn echter niet de normen. Die zijn best ruim, er zijn heel veel mogelijkheden met speelplaatsen binnen de veiligheidsnormen, maar men is hierover onvoldoende of fout geïnformeerd.

Een belangrijk probleem ter zake is de bevoegdheid hierrond. Wie is het eigenlijk die instaat voor de veiligheid van de speelplaats? Dat is voor veel scholen onduidelijk. Meestal wordt hiervoor gekeken naar de preventieadviseur. Maar die is in principe enkel bevoegd voor de veiligheid van het personeel, en krijgt dus geen vorming over de inrichting van een speelplaats. De preventieadviseur wordt dus om advies gevraagd over iets waarvoor hij niet opgeleid is. Logisch gevolg is dat hij of zij de normen zeer strikt interpreteert, om toch maar geen risico te nemen. In het gemeenschapsonderwijs worden preventieadviseurs hier wel voor opgeleid, en daar gaat het dan ook veel vlotter om iets in beweging te brengen rond groene speelplaatsen.

Op Vlaams niveau zijn hier niet echt richtlijnen over. Het GO! (gemeenschapsonderwijs) heeft een duidelijk systeem voor veiligheid op speelplaatsen, dat werkt via de preventieadviseur. Bij het GO! worden ze gevormd om de risicoanalyse te doen, rekening houdende ook met de speelwaarde en dergelijke. Bij andere inrichtende machten is de inrichting van de speelplaats en de veiligheidscontrole geen issue.

Preventieadviseurs zijn ook niet officieel bevoegd voor de veiligheid van de speelterreinen, maar vallen onder FOD WASO (Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg), arbeidsreglementering.

1. Is de minister op de hoogte van dit probleem? Welke inspanningen zijn er in het verleden al gebeurd om het probleem aan te pakken?
2. Hoe zal de minister hierin klaarheid scheppen? Wat is de timing?
3. Zal de minister het model van het GO! stimuleren bij de andere inrichtende machten? Hoe en wanneer?

ANTWOORD

op vraag nr. 370 van 31 maart 2015

van **ELISABETH MEULEMAN**

De veiligheid van spelende kinderen dient maximaal gewaarborgd te worden. Daartoe is de veiligheid van speelterreinen en speeltoestellen aan een aantal reglementeringen gebonden. Sinds 28/03/2001 zijn het KB betreffende de veiligheid van speeltoestellen en het KB betreffende de uitbating van speelterreinen van toepassing. Speelenterreinen en de daar geplaatste speeltoestellen moeten door een deskundig bevoegd persoon gecontroleerd worden volgens de bepalingen van de geldende wetgeving. Dit kan een intern personeelslid met kennis van zaken zijn of een externe firma.

De kern van de reglementering is dat het schoolbestuur verantwoordelijk is voor de veiligheid van zijn speelterrein. De deskundige biedt zijn waaier van controleactiviteiten en de nodige bijstand aan om dit verwezenlijken, met daarin de verplichte risicoanalyse en de periodieke jaarlijkse controle op de inspectie en het nodige onderhoud. De deskundige kan de preventieadviseur zijn omdat deze de expertise heeft om een risicoanalyse te maken en preventiemaatregelen voor te stellen. De bedoeling van deze regels is niet om ervoor te zorgen dat er geen enkel ongeval meer gebeurt, maar wel ervoor te zorgen dat de risico's aanvaardbaar zijn. Het hoofddoel van de bestaande regelgeving is dodelijke ongevallen of ongevallen met blijvend letsel te vermijden. Het is dan ook van het grootste belang om van bij de opstart van een nieuwe inrichting van een speelplaats alle actoren voldoende te betrekken.

Het feit dat er soms discussie is op schoolniveau, is mijn administratie bekend. Tot nu toe heeft vooral AGION ingespeeld op de vraag naar meer groene ruimtes in onderwijsomgevingen. Dergelijke ingrepen zijn subsidiabel binnen de bestaande procedures van AGION. AGION speelt in dit verband een informerende en adviserende rol naar de scholen en inrichtende machten toe. Schoolbesturen die dit wensen kunnen bij AGION de nodige informatie vinden over het inrichten van kwaliteitsvolle duurzame buitenruimtes. Ze kunnen daarvoor beroep doen op de documentatie in het Kennispunt Scholenbouw, op verschillende goede praktijken op de website www.scholenbouwen.be en op het *'Instrument voor Duurzame Scholenbouw – Instrument naar een Inspirerende Leeromgeving'*.

Kwalitatieve criteria worden niet gecontroleerd. De keuze voor de inhoudelijke inrichting en het kwalitatieve uitzicht van de speelplaats behoort immers tot de autonomie van het schoolbestuur dat de subsidieaanvraag indient. Het is niet aan de subsidiërende overheid om verplichtende inhoudelijke modellen op te leggen aan de onderwijsinstellingen. Dit valt onder de autonomie van elk schoolbestuur. Mijn diensten kunnen wel de goede praktijken binnen het GO! verder bekendmaken bij de andere onderwijskoepels. Dit kan onder meer via de begeleidingscommissie van het convenant *"Preventie en Bescherming in het Vlaams Onderwijs"* gebeuren.